

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitulvm. I. eod. Tit. in 6. Romana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

aufertur, sicuti si nōdum possessionem nactus esset. Quamobrem impetrare volens beneficium mentionem facere debet secundum sty- lum Curie Romanæ, quod alius in possessione colorata existat, c. cū nostris 6. de concess. præb. Quia Pontifex non solet alteri conferre beneficium, nisi prius facta sit discussio de iure possessoris.

CAPITVLVM VLT.

Dilecto.

PARAPHRASIS.

In Ecclesia Salamantina electio Cantoris, quæ communiter ad eiusdem ecclesiæ Episcopum & Capitulum spectabat, semestre spatium à die notæ vacationis facta non fuit: postea tamen Decanus & quidam alij Canonici Petrum elegerunt, ad Sedem Apostolicam appellantes, ne contra eam quidquam attentaretur. Sed Archiepiscopus Compostelanus intelligens, electionem ad se tanquam proximum illorum Superiorem deuolutam esse, non obstante appellatione illa, Gregorium ad Cantoriam illam elegit. Eo facto vterque electus, videl. Petrus & Gregorius Procuratores miserunt ad Sedem Apostolicam. Causâ commissâ Pancratio S. Marcelli Cardinali Presbytero, iudicatum fuit, electionem Decani & sociorum eius irritam declarandam esse. At verò Archiepiscopi electionem de Gregorio, dummodò canonicum ipsi non obstat impedimentum, confirmandam esse.

SUMMARIUM.

1. Si ad Episcopum vel Capitulum pertinet collatio beneficij, propter negligentiam v. g. Episcopi, fit deuolutio ad Capitulum, & vice versa.

NOTANDVM I. Collatio Canonicatum, & personatum in ecclesia interdum pertinet ad Episcopum & Capitulum

simul, vt hic, & c. vn. Ne sede vacante, in 6. Interdum verò ad solum Episcopum, quamuis cum consilio Capituli spectato communi iurescit. c. vn. §. Cū verò, & c. 2. de concess. præb. & dixi c. cū ecclesia, 1. de elect. Denique interdum ad solum Capitulum spectat collatio: Et his posterioribus duobus casibus deuolutio propter negligentiam, fit ab Episcopo ad Capitulum, & vice versa, cit. c. 2. In primo autem casu deuolutio fit ad Archiepiscopum, vt in hoc c. apparet; Ab Archiepiscopo denique ad Papam, vt in c. præced. Quare Capitulum instante termino temporis semestris monere potest Episcopum, eoque negligente, solum Capitulum sine Episcopo procedere: & vice versa, Episcopus absque Capitulo.

NOTANDVM II. Si fiat appellatio extraiudicialis, ne contra electionem factam quippiam attentetur, aut in electione vltimus non procedatur, non obstante tali appellatione, procedi poterit. Sed quæ post appellationem interpositam facta fuerint, veluti in suspenso erunt; quia si pro appellatione à Superiore iudicatum fuerit, rescinduntur acta; sin verò contra appellationem, tum firma consistent, si aliud nihil obstat. Ita etiam habetur in c. considerauimus, 10. & c. cū inter, 21. de elect.

CAPITVLVM I. eod. Tit. in 6.

Romana.

PARAPHRASIS.

Cū Archiepiscopus Remensis prouinciam visitare, suffraganeos quosdam Episcopos ob culpas suas excommunicauit: Et postea edictum per prouinciam publicari curauit, vt dum Episcopi in excommunicatione essent, subditi eorum diocesani liberè ad prouinciam Rhemensis pro terminandis suis controuersis accederent. Hanc rem cū intellexisset Innocentius IV. Pontifex, reuocauit edictum: eò quòd casus iste excommunicationis

Episco-

Episcoporum non reperiatur inter eos, quibus secundum iura canonica Archiepiscopo in subditos Episcoporum suffraganeorum iurisdictione competit. Si tamen culpæ Episcoporum mereantur, aliter ab Archiepiscopo puniri possunt.

SUMMARIUM.

1. Archiepiscopus habet iurisdictionem in suos suffraganeos; nullam autem in eorum subditos, nisi in casibus iure expressis.
2. Unde iurisdictione Episcopi suffraganei excommunicati non deuoluitur ad Archiepiscopum.

NOTANDUM Vn. Archiepiscopus iurisdictionem habet in Episcopos suffraganeos, ut ijs præcipere possit, quæ ad officium ipsorum spectant, atque ad executionem compellere, etiam per censuras, teste Gl. c. de ijs, 13. d. 12. ver. adstringat. At vero in subditos Suffraganeorum non potest exercere iurisdictionem, nisi in casibus iure expressis: quorum præcipuus est, si ab Episcopi sententia ad Archiepiscopum, seu Metropolitanum appellatum sit, c. conquestus, 8. causa 9. q. 3. & videri potest c. pastoralis, 11. de offic. iud. Ordinarij. Alios casus leges apud Hostiens. de offic. Ordin. §. Sunt autem, Ioan. Monachum in hoc c.

Quare ita argumentatur Pontifex hic, & in cit. c. pastoralis: In materia prohibitoria quod non est concessum, censetur esse prohibitum, c. Inter corporalia, de translat. Episc. Sed hic versamur in materia prohibitoria: quia secundum canones Archiepiscopus non exercet iurisdictionem in subditos Suffraganeorum, cit. c. conquestus, & c. nullus 2. Primas, 7. ead. causa 9. q. 3. Neque vsquam reperitur casus iste iure expressus, si Episcopus excommunicatus sit, quod ob defectum eius, quia iurisdictionem ipsemet exercere non potest, causæ omnes ad Archiepiscopum deuoluantur.

Quare valde dubito de doctrina Quarante in sum. Bullar. ver. Archiepiscopus, n. 2. ¶

quam ait communem esse, contra Abbat. Pannormit. Si Episcopus suffraganeus negligens sit, videl. legitime admonitus non ordinet, non condemnet, quos debet, quod Archiepiscopus eo inuito vices supplere possit, videl. in diocesi eius ordinare, excommunicare, absolueret. Nam talem potestatem Archiepiscopo concessam in iure non reperimus.

QVÆRES: Quid igitur agendum, si subditi ab Episcopo suo excommunicato iurisdictionem petere nolint, aut nõ possint, quia vitandus est? Respondeo, cum Ioan. Monacho hic, n. 11. & Petr. Ancharano, ad Papam recurrendum esse, qui Episcopum ab excommunicatione absoluet, vel alio modo ecclesiæ prouidebit. Interim verò, dum responsum veniat, aut prouisio à Pontifice fiat, Capitulum quæ necessaria sunt, & dilationem non patiuntur, exequi poterit, arg. c. Si Episcopus, 3. hoc tit. Quia id veluti naturale est, ut defectum Capitis, reliquum corpus suppleat, donec maius remedium adhibeatur. Vide quæ dixi lib. 1. tr. 4. c. 7. §. 3.

CAPITVLVM II.

Grandi.

PARAPHRASIS.

Cum Portugalliæ Rex regnum malè administraret, & ecclesias, atque ecclesiasticas personas, pauperes quoque & orphanos grauari sineret, Innocent. IV. necessitatibus istis succurrere intendens, Coadiutorem Regi designauit fratrem suum Bologniensem Comitem, scribens ad Comites & Barones Regni Portugalliæ; ut eum cum plena administrandi potestate recipiant, eique obediunt, iuramento, aut pacto, quo ipsi Regi, aut alteri personæ astricti sunt, vel eiusdem Regis prohibitionem non obstantibus: Alioquin, si dicti Barones & Comites Apostolicum mandatum accipere, & exequi neglexerint, mandat Archiepiscopo Bracharensi & Episcopo Colimbriensi, ut illos præmissa

Q99 2 cano-